

Posudek konzultanta

na rigorózní práci Mgr. Jana Beránka

Probace v českém trestním právu

I. Rigorozant si pro svou práci o rozsahu 100 stran textu zvolil velmi aktuální téma probace v českém trestním právu. Tento institut je zaměřen nejen na uskutečňování kontrolních činností v trestním řízení, ale také na individuální pomoc v rámci uložených dohledů a výkonu alternativních trestů na straně jedné a zprostředkovatelských činností směřujících k řešení sporů mezi pachatelem trestné činnosti a jeho obětí a k narovnání vzniklého konfliktního stavu na straně druhé. Uvedené úkoly nabývají na významu po l. 1. 2001, kdy byla zřízena instituce Probační a mediační služby, a po l. 1. 2004 po nabytí účinnosti zákona č. 218/2003 Sb., o soudnictví ve věcech mládeže.

Za cíl své práce si autor zvolil důsledný rozbor existující právní úpravy a uvedení návrhů *de lege ferenda* (str. 6). Podle mého názoru se mu podařilo vytčeného cíle dosáhnout a rigorózní práce má velmi pěknou odbornou i literární úroveň.

Autor zpracoval práci na podkladě nadstandardně vysokého počtu odborných pramenů (v seznamu použité literatury uvádí 39 titulů).

Rigorozant vychází z logické osnova. Po úvodním výkladu se v druhé kapitole zabývá základní charakteristikou probace. Na uvedenou kapitolu organicky navazuje kapitola třetí, pojednávající o jednotlivých probačních institutech (dohled, institut přiměřených omezení a přiměřených povinností, podmíněné upuštění od potrestání s dohledem aj.). Čtvrtá kapitola popisuje činnost Probační a mediační služby zřízené podle zákona č. 257/2000 Sb. V páté kapitole autor seznamuje čtenáře s připravovanými probačními institutech v připravované rekonstrukci trestního práva. Šestá, závěrečná kapitola obsahuje srovnání s právní úpravou slovenskou, která již prošla celkovou rekonstrukcí trestního práva. V této kapitole rigorozant také shrnuje v ní poznatky, ke kterým v práci dospěl, a formuluje některé náměty ke zdokonalení právní úpravy..

Rigorózní práci autor obohatil několika stranami příloh obsahujících statistické údaje vztahující se k obsahu práce.

Práce je napsána živým stylem a má pečlivou úpravu.

II. Podle logické struktury postupuje autor od obecnějších momentů ke konkrétním. Tak v poslední části druhé kapitoly se zabývá aktuální otázkou vztahu pojmu dohled k pojmu probace v zákoně o soudnictví ve věcech mládeže. Autor uvádí, že zákon o soudnictví ve věcech mládeže otevírá velice široký prostor pro uplatnění probačních technik jak v průběhu trestního řízení, tak po jeho pravomocném skončení. Zákon o soudnictví ve věcech mládeže vytváří složitější systém trestněprávních opatření různé povahy a různého stupně potrestání, v jehož rámci lze jednotlivé druhy sankcí vzájemně kombinovat. Právě v této části prokazuje autor znalost právní úpravy i aplikační praxe. Projevuje se to například ve střízlivém hodnocení jednotlivých institutů, například institutu výstrahy. Autor správně uvádí, že jde o zvláštní druh sankce, jejíž dopad je prakticky nulový, a tento názor odůvodňuje.

V závěrečné části práce autor uvádí i některé náměty *de lege ferenda*. Podle jeho názoru připravovaná rekodifikace zatím nepřináší žádoucí posun při rozšiřování jednotlivých probačních institutů.

III. Závěrem shrnuji: Rigorózní práce Mgr. Jana Beránka splňuje formální i obsahové požadavky k její obhajobě. Autor prokázal schopnost vytvořit odborný text na dané téma, prokázal hlubší teoretické znalosti i důvěrnou znalost aplikační praxe, zejména jejich problémů.

Při ústní obhajobě doporučuji, aby se rigorozant vyjádřil k otázce: Možnosti zdokonalení současné právní úpravy probace v českém trestním procesu.

V Praze 15. července 2008

Prof. JUDr. Jiří Jelínek, CSc.,

konzultant